

Talousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain muuttamisesta (HE 189/2016 vp)

Yleisiä näkökohtia

Rahoitusvakausvirasto (RVV) pitää perustelluna esityksen mukaisia muutoksia Rahoitusvakausviraston hallintomaksujen jakoperusteisiin. Esitetyt muutokset turvaavat sen, että Rahoitusvakausviraston toiminnasta aiheutuvat ennakoituvat kustannukset voidaan kattaa toimialalta kerättävin hallintomaksuin. Samalla muutokset edesauttavat viraston rahoituksen sopeutumista markkinoilla tapahtuviin rakenne- ja toimintamuutoksiin jatkossakin. Muutosten myötä laitostyökohtaiset maksut myös vastaavat tarkemmin virastolle aiheutuvaa työmäärää.

RVV yhtyy esitykseen, jonka mukaan ETA-sivuliikkeiden merkitys Rahoitusvakausviraston toiminnassa tulee kasvamaan merkittävästi Suomen rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien rakennemuutosten vuoksi. RVV kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että hallintomaksulain muutostarve olisi olemassa ilman mainittua kehitystäkin, sillä Suomessa toimii jo nykyisin ETA-luottolaitosten merkittäviä sivuliikkeitä. RVV toimii muun muassa näiden sivuliikkeiden kriisintarkastuskomiteoiden jäsenenä, mutta niiltä ei tällä hetkellä peritä lainkaan hallintomaksuja. Tältä osin esitys korjaa vuonna 2014 säädetyssä Rahoitusvakausvirastoa koskevassa lainsäädännössä olevan puutteen.

Rahoitusvakausvirasto käynnisti toimintansa kesällä 2015. Myös euroalueen yhteinen kriisintarkastusmekanismi (SRM) on vielä käynnistysvaiheessa. Samalla kansallisten kriisintarkastusviranomaisten ja yhteisen kriisintarkastusneuvoston (SRB) välinen työnjako ovat pitkälle täsmentymättä ja siten myös vaikutukset RVV:n resurssitarpeeseen ovat edelleen hetkellä vaikeasti ennakoitavissa. Tähänastisen kokemuksen perusteella kansallisten kriisintarkastusviranomaisilta vaadittava työpanos myös SRB:n suorassa toimivallassa olevien merkittävien laitosten asioiden valmistelussa on keskeinen ja vie hallintomaksulain säätämisen vaiheessa arvioitua merkittävämmän osuuden RVV:n resursseista. Suomalaisia laitoksia koskevan kriisintarkastusneuvoston ohella Rahoitusvakausviraston on tärkeää osallistua ja vaikuttaa yhteisen kriisintarkastusmekanismin toimintaan merkittäväällä panoksella, jotta osaltaan voidaan turvata sitä, että euroalueen yhteismekanismi toimii tehokkaasti ja tukee markkinakuria ja sijoittajan vastuun toteuttamista.

Resurssitarpeen täsmentyminen yhteiseurooppalaisessa kriisintarkastuskehikossa, näköpiirissä oleva kriisintarkastusääntelyn laajentuminen uusiin toimijoihin ja mahdollinen yhteiseurooppalainen talletussuojajärjestelmä voivat vaikuttaa merkittävästi RVV:n rahoituspohjaan ja toimintaedellytyksiin lähitulevaisuudessa. Tämän vuoksi RVV pitää tärkeänä, että muutoksiin voidaan tarvittaessa reagoida pikaisilla laintarkistuksilla myös jatkossa.

RVV toteaa, että lakiin perustuva hallintomaksukertymä on mitoitettu turvaamaan viraston toiminta normaalioloissa pienellä ja tehokkaalla resurssilla. Mahdollisessa kriisitilanteessa RVV:n toimintaa lisäresursoidaan RVV:n sidosryhmäviranomaisten työntekijöillä.

Hallintomaksujen laajentaminen ETA-laitosten merkittäviin sivuliikkeisiin

Suomessa sivuliikkeen välityksellä toimiville ETA-luottolaitoksille ja sijoituspalveluyrityksille ei ole hallintomaksulaissa asetettu minkäänlaista hallintomaksuvelvoitetta. Tätä ei voida pitää perusteltuna etenkin merkittävien ETA- sivuliikkeiden näkökulmasta, sillä RVV osallistuu näitä sivuliikkeitä koskevien konsernien kriisinratkaisukollegioihin, joissa valmistellaan konsernin kriisinratkaisusuunnitelmat ja niihin liittyvät päätökset. Käytännössä ulkomaiseen konserniin kuuluvan merkittävän sivuliikkeen ja merkittävän tytäryhtiön aiheuttaman työn määrässä ei ole kriisinratkaisusuunnittelun osalta merkittävää eroa, sillä suunnittelun valmistelu tehdään myös tytäryhtiön kohdalla kriisinratkaisukollegiossa. Nykyisessä hallintomaksulaissa on siten tältä osin merkittävä puute, jonka korjaamista esityksen mukaisesti RVV pitää kannatettavana.

ETA-laitosten sivuliikkeiden työllistävä vaikutus RVV:lle vaihtelee kuitenkin huomattavasti. Jos sivuliikettä ei ole Finanssivalvonnan toimesta nimetty merkittäväksi, RVV ei osallistu sen kriisinratkaisukollegioihin ja niiden aiheuttama työmäärä jää muutoinkin vähäiseksi. Tämän vuoksi RVV kannattaa ehdotusta, jonka mukaan muilta kuin Finanssivalvonnan merkittäväksi määrittämiltä sivuliikkeiltä ei peritä hallintomaksua.

RVV pitää perusteltuna ehdotettua suhteellisten maksujen kertoimien kaksitasoista porrastamista sen mukaan mitä merkittävämmästä sivuliikkeestä on kyse. Kuten esityksessä todetaan, erityisen merkittävien sivuliikkeiden konserneilla on Suomessa yleensä yhteiskunnan kannalta kriittisiä toimintoja, joita koskeva suunnittelu edellyttää merkittävää panostusta ja tiivistä viranomaisyhteistyötä.

Perusmaksujen korottaminen

RVV kannattaa ehdotettua kaikkien maksuvelvollisten perusmaksun korottamista. Maksuvelvollisten RVV:lle aiheuttama työmäärä ei suoraan riipu maksuvelvollisen koosta. Perusmaksun korottaminen osaltaan tasaisi koosta johtuvaa perusteetonta eroa maksuvelvollisten kokonaismaksujen välillä.

RVV pitää perusteltuna lain 5 §:n sanamuodon täsmentämistä niin, että myös talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä ja omistusyhteisöllä on velvollisuus perusmaksun maksamiseen. Vaikka mainitut yhteisöt eivät ole laissa tarkoitettuja laitoksia, yhteisöjen asema muun muassaryhmitymien kriisinratkaisusuunnitelmista, ohjauksesta ja raportoinnista vastaavina tahoina puoltaa perusmaksun ulottamista myös niihin. Tämä on myös yhdenmukainen Finanssivalvonnan valvontamaksujen soveltamisalan kanssa.

Tuija Taos
ylijohtaja

Reima Letto
johtava kriisinratkaisuasiantuntija